

Stichting Fotodok
Lange Nieuwstraat 7
3512 PA Utrecht

Jaarrekening 2016

Inhoudsopgave	Pagina
Inleiding	
Bestuursverslag 2016	4
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2016	7
Staat van baten en lasten 2016	8
Grondslagen van de verslaglegging	9
Toelichting op de balans	10
Toelichting op de staat van baten en lasten	14
Overige gegevens	19
Controleverklaring	20

aan
Stichting Fotodok
Lange Nieuwstraat 7
3512 PA Utrecht

31-mei-17

onderwerp :   Jaarrekening 2016

Geacht bestuur

Ingevolge uw opdracht brengen wij rapport uit inzake de jaarrekening 2016 van de Stichting Fotodok.

Alle in dit verslag genoemde bedragen zijn in euro.

De stichting is opgericht op 28 april 2006.

Doelstelling

De statutaire doelstelling is :

- a. het organiseren en exploiteren van foto-exposities met een educatief en documentair karakter, des tichting wenst met name een podium te bieden ten behoeve van jonge en gevestigde fotografen uit het binnen- en buitenland;
  - b. het organisern en exploiteren van afwisselende foto-exposities met als doel het onder de aandacht brengen van lokale, nationale en internationale thema's;
  - c. een educatieve positie te vervullen met betrekking tot het verbreden vn kennis en inzicht met betrekking tot de fotografie;
- en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezelijken door het aannemen van giften en donaties, erfstellingen en legaten, alsmede het ontvangen van vergoedingen.

Hoogachtend,
J. Bruin QC

Bestuursverslag

Samenstelling bestuur en directie

Het bestuur is op 31 december 2016 als volgt samengesteld :

Naam	Functie
Ovink, Henk	Voorzitter
Knottenbelt, Alexander	Penningmeester
Aalst, Willemien van	Lid
Bruggen, Erik van	Lid
Carasso, Deirdre	Lid
Timmerman, Maarten	Lid

De directie is op 31 december 2016 als volgt samengesteld :

Lutgerink, Femke	Artistiek directeur
Rijsbergen, Hans van	Zakelijk directeur

Bestuursverslag

In 2016 organiseerde FOTODOK weer diverse spraakmakende tentoonstellingen en lezingen. De boekenclub onder leiding van Rob Hornstra kreeg een vaste plek in de agenda van fotografieliefhebbers. FOTODOK ontving een positieve beoordeling over haar toegevoegde waarde voor de stad en kan daardoor weer rekenen op vier jaar structurele steun van de gemeente Utrecht. 2016 was ook het jaar dat drijvende kracht en medeoprichter van FOTODOK Femke Lutgerink een stapje terug deed.

Veel aandacht werd besteed aan de zorgvuldige zoektocht naar een opvolger en de totstandkoming van een nieuw vierjarenplan. In dit nieuwe plan kiest FOTODOK voor twee hoofdthema's in de programmering: de mens in relatie tot zijn omgeving en de mens in relatie tot elkaar. Het verstevigen en uitbreiden van haar publieksbereik in de regio en daarbuiten is een andere belangrijke pijler in het plan. De organisatie gaat terug van een tweehoofdige leiding naar een directeur. De nieuwe directeur heeft de rol van artistiek ondernemer en combineert daarmee de zakelijke en artistieke leiding van FOTODOK. Door de samenvoeging van de rollen is een voorziening getroffen om in 2017 te investeren in het herstructureren van de organisatie.

Het Mondriaan Fonds heeft ook in 2016 met een programmasubsidie van €60.000,- FOTODOK substantieel ondersteund. Dankzij een trouw publiek dat kaartjes kocht voor de evenementen & tentoonstellingen en de financiële steun van het AFK, Fentener van Vlissingen Fonds, Fonds Cultuur Participatie, Fonds 21, K.F. Hein Fonds, Prins Bernhard Cultuur Fonds Utrecht, Stichting Cultuur Promotie Utrecht, Stichting Dialoog, UCK en het VSB Fonds kon FOTODOK de tentoonstellingen '*There is something about my family*' en '*Belief on the move*' samenstellen, fotografen opdrachten geven, de dag van de fotografie organiseren, een programma vormgeven over de invloed van fotografie op de beeldvorming van vluchtelingen, een educatief programma voor scholen in het lager, middelbaar en beroepsonderwijs ontwikkelen & uitvoeren en lezingen en boekenclubs organiseren.

Marketingcommunicatie blijft een aandachtspunt met een prachtige vaste locatie in de binnenstad, maar voor veel mensen nog onbekend en niet heel zichtbaar. De achterban on- en offline groeit gestaag met inmiddels bijna 5500 fans op facebook en 2000 op Instagram. Nieuw publiek bereiken en oud publiek behouden blijft een aandachtspunt en vraagt om een investering van tijd, geld en aandacht. De publieksinkomsten liggen op ongeveer hetzelfde niveau als in 2015. Deze stabiele inkomstenstroom is hoopgevend voor de toekomst.

Het aanvraagtraject voor structurele steun van de gemeente Utrecht en de zoektocht naar de nieuwe directeur waren arbeidsintensieve processen waar veel tijd van medewerkers aan is besteed. De sponsorinkomsten zijn hierdoor lager dan begroot. Daar staan de hogere inkomsten tegenover voor de inhoudelijke programma's van FOTODOK; De nieuwe samenwerking met het Centraal Museum voor de educatieve programma's en de hogere steun dan begroot van de fondsen voor het tentoonstellings- en debatprogramma.

Het langlopende project Srefidensi waarvan oorspronkelijk de planning was om dit in 2016 af te sluiten, krijgt haar afronding in juni 2017 om ook optimaal gebruik te maken van alle natuurlijke aandacht voor het thema rond 1 juli. De algemene reserves zijn daarom wat hoger dan voorzien.

Binnen de daarvoor toegestane kaders behoudt FOTODOK een algemene reserve om onverwachte hogere uitgaven, latere betalingen van financiers en tegenvallende inkomsten op te kunnen vangen. De tentoonstellingen en educatieve programma's financiert FOTODOK in bijna alle gevallen voor en de organisatie is zonder deze reserves anders erg kwetsbaar. Het eindelijke resultaat komt uit op - € 530.

De organisatie kijkt positief naar 2017 waarin de structurele steun van de Gemeente Utrecht is verhoogd en samenwerking met veel trouwe en nieuwe organisaties in de planning staan om nog meer mensen in aanraking te laten komen met FOTODOK en haar missie.

Jaarrekening

Balans per 31 december 2016

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Activa		
1 vaste activa		
materiele vaste activa	12	1.081
2 vlottende activa		
vorderingen		
borgsommen	311	311
debiteuren	5.502	25.177
te ontvangen subsidies en bijdragen	36.965	36.750
belastingen	14.660	8.790
overige vorderingen en overlopende activa	500	156
subtotaal vlottende activa	<u>57.938</u>	<u>71.184</u>
liquide middelen	42.791	32.115
Totaal activa	<u><u>100.741</u></u>	<u><u>104.380</u></u>
Passiva		
3 eigen vermogen		
algemene reserve	31.681	40.211
bestemmingsreserve I dekking algemene kosten	0	10.000
bestemmingsreserve II dekking algemene kosten	10.000	0
bestemmingsreserve herstructurering organisatie	8.000	0
subtotaal eigen vermogen	<u>49.681</u>	<u>50.211</u>
4 kortlopende schulden		
verplichtingen programma	0	10.000
overige schulden en overlopende passiva	51.060	44.169
subtotaal kortlopende schulden	<u>51.060</u>	<u>54.169</u>
Totaal passiva	<u><u>100.741</u></u>	<u><u>104.380</u></u>

Staat van baten en lasten 2016

Baten	2016 begroting		2015
	€	€	€
5 publieksinkomsten	16.766	13.500	16.991
6 sponsorinkomsten	1.287	14.500	9.321
7 overige inkomsten	22.719	10.250	42.365
8 overige directe opbrengsten	4.613	500	2.809
9 rente	0	0	114
10 meerjarensubsidies	135.750	135.000	135.000
11 bijdragen fondsen	85.250	52.500	101.502
12 overige bijdragen	2.500	22.500	2.500
totaal baten	268.885	248.750	310.602
Lasten			
13 beheerslasten			
personeelslasten	65.622	88.000	57.175
huisvestingslasten	23.102	12.900	26.215
overheadkosten	19.686	18.450	28.365
14 activiteitenlasten			
algemene kosten	67.955	48.200	91.642
tentoonstellingskosten	44.205	48.000	55.407
verdieping-/lezing-/debatkosten	7.725	22.950	23.937
educatiekosten	16.065	11.400	12.812
publicatiekosten	5.793	4.200	5.708
publiciteitskosten	19.262	10.650	15.846
15 totaal lasten	269.415	264.750	317.107
16 saldo baten en lasten	-530	-16.000	-6.505
resultaatbestemming			
mutatie algemene reserve	-8.530		-505
mutatie bestemmings reserve I	-10.000		-6.000
mutatie bestemmings reserve II	10.000		0
mutatie herstructurerings reserve	8.000		0
	-530		-6.505

Grondslagen van de financiële verslaglegging

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaglegging RJ 640 RJK C1 'kleine organisaties zonder winststreven'.

Grondslagen voor de waardering

De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde.

Vorderingen

Voor zover nodig worden de vorderingen verminderd met noodzakelijk geachte voorzieningen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien niet anders vermeld staan deze ter vrije beschikking.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de netto-opbrengsten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen kosten.

De kosten en lasten worden beaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de prestaties zijn verricht. Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Subsidies

In de baten zijn opgenomen de subsidies voor zover deze toe te rekenen zijn aan het boekjaar.

Toelichting op de balans per 31 december 2016

	31-12-2016	31-12-2015
Activa	€	€
1 Materiele vaste activa		
Apparatuur/inventaris		
Aanschafwaarde per 1 januari	3.208	3.208
Bij: aanschaffingen boekjaar	<u>0</u>	<u>0</u>
Aanschafwaarde 31 december	3.208	3.208
Afschrijvingen tot 1 januari		
Bij: afschrijvingen boekjaar	<u>1.069</u>	<u>1.069</u>
Afschrijvingen 31 december	3.196	2.127
Boekwaarde 31 december	<u><u>12</u></u>	<u><u>1.081</u></u>
2 Vlottende activa		
Vorderingen		
Borgsom opslagruimte	<u><u>311</u></u>	<u><u>311</u></u>
Debiteuren		
Nominaal	5.909	25.584
Voorziening	<u>-407</u>	<u>-407</u>
Totaal debiteuren	<u><u>5.502</u></u>	<u><u>25.177</u></u>
Te ontvangen subsidies en bijdragen		
Gemeente Utrecht, structureel	3.788	3.750
Mondriaan Fonds, structureel	18.177	12.000
Fonds 21, project	15.000	15.000
K.F. Heinfonds, project	0	4.000
Subsidie UCK	<u>0</u>	<u>2.000</u>
Totaal te ontvangen subsidies en bijdragen	<u><u>36.965</u></u>	<u><u>36.750</u></u>
Belastingen		
Omzetbelasting 4e kwartaal	14.482	8.781
suppleties en oudere perioden	<u>178</u>	<u>9</u>
Totaal belastingen	<u><u>14.660</u></u>	<u><u>8.790</u></u>
Overige vorderingen en overlopende activa		
Bankrente en overige	<u>500</u>	<u>156</u>
Totaal overige vorderingen en overlopende activa	<u><u>500</u></u>	<u><u>156</u></u>

Toelichting op de balans per 31 december 2016 - vervolg

	31-12-2016	31-12-2015
Activa	€	€
liquide middelen		
saldi per 31 december		
Rabobank 0121444848	2.970	14.968
Rabobank 3155502649	5.930	16.799
Triodos 391112139	32.054	0
kas	1.837	348
totaal liquide middelen	<u>42.791</u>	<u>32.115</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2016 - vervolg

	31-12-2016	31-12-2015
Passiva	€	€
3 Eigen vermogen		
Algemene reserve		
Saldo per 01-01	40.211	40.716
Resultaatbestemming	<u>-8.530</u>	<u>-505</u>
Saldo per 31-12	<u><u>31.681</u></u>	<u><u>40.211</u></u>
Bestemmingsreserve I ter dekking algemene kosten		
Saldo per 01-01	10.000	16.000
Resultaatbestemming	<u>-10.000</u>	<u>-6.000</u>
Saldo per 31-12	<u><u>0</u></u>	<u><u>10.000</u></u>
Bestemmingsreserve II ter dekking algemene kosten		
Saldo per 01-01	0	0
Resultaatbestemming	<u>10.000</u>	<u>0</u>
Saldo per 31-12	<u><u>10.000</u></u>	<u><u>0</u></u>
<i>Zowel de artistiek leider als de zakelijk leider hebben afscheid genomen van de organisatie. In 2017 zal een herstructurering plaatsvinden naar een eenhoofdige leiding. Deze verandering vraagt om organisatorische aanpassingen en een investering op onder andere het terrein van ICT.</i>		
Bestemmingsreserve herstructurering organisatie		
Saldo per 01-01	0	0
Resultaatbestemming	<u>8.000</u>	<u>0</u>
Saldo per 31-12	<u><u>8.000</u></u>	<u><u>0</u></u>
<i>In 2017 worden de processen geherstructureerd en wordt de automatiseringsomgeving aangepast.</i>		
4 kortlopende schulden		
Verplichtingen programma		
Srefidentie	<u>0</u>	<u>10.000</u>
	<u><u>0</u></u>	<u><u>10.000</u></u>
Overige schulden en overlopende passiva		
Accountantskosten	4.500	4.500
Project Srefidentie	0	1.323
Crediteuren	36.015	26.688
Overige te betalen bedragen	<u>10.545</u>	<u>11.658</u>
	<u><u>51.060</u></u>	<u><u>44.169</u></u>

Toelichting op de balans per 31 december 2016 - vervolg

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Rechten :

Omschrijving	Jaarlijks
Subsidies	
Subsidie Gemeente Utrecht, Cultuurnota 2017-2020	125.000
Subsidie Stichting Mondriaan 2017	55.000

Verplichtingen :

Omschrijving	Jaarlijks
Huurcontracten	
Huur kantoor- en expositieruimte , gelegen aan Lange Nieuwstraat 77 te Utrecht voor de duur van 3 jaar , eindigende 31-12-2019.	16.238
Huur opslagruimte, gelegen aan Rijksstraatweg 63 te de Meern voor de duur van 2 jaar , eindigende 31-12-2017.	1.308

Toelichting op de staat van baten en lasten 2016

	2016 begroting		2015
	€	€	€
Baten			
Opbrengsten			
5 publieksinkomsten			
kaartverkoop	9.849	8.000	9.983
vriendenvereniging/leden	0		100
educatie	774	2.500	4.799
overige publieksinkomsten	6.144	3.000	2.109
	<u>16.766</u>	<u>13.500</u>	<u>16.991</u>
6 sponsorinkomsten			
printsponsoring	1.287	2.000	321
overige sponsoring	0	12.500	9.000
	<u>1.287</u>	<u>14.500</u>	<u>9.321</u>
7 overige inkomsten			
opdrachten tentoonstelling	8.750	5.750	27.500
opdrachten educatie	13.969	4.500	14.865
	<u>22.719</u>	<u>10.250</u>	<u>42.365</u>
8 overige directe inkomsten			
verhuur	525	0	173
overige directe inkomsten	4.088	500	2.636
	<u>4.613</u>	<u>500</u>	<u>2.809</u>
indirecte opbrengsten			
9 rente	0	0	114
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>114</u>
Totaal opbrengsten	<u>45.385</u>	<u>38.750</u>	<u>71.600</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten 2016 - vervolg

	2016 begroting		2015
	€	€	€
Bijdragen			
10 meerjarensubsidies			
11 Gemeente Utrecht	75.750	75.000	75.000
Mondriaanfonds	60.000	60.000	60.000
	<u>135.750</u>	<u>135.000</u>	<u>135.000</u>
bijdragen fondsen			
projectsubsidies	63.250	32.500	81.502
educatiesubsidies	22.000	20.000	20.000
	<u>85.250</u>	<u>52.500</u>	<u>101.502</u>
12 overige bijdragen			
donateurs	2.500	10.000	2.500
overige bijdragen	0	12.500	0
	<u>2.500</u>	<u>22.500</u>	<u>2.500</u>
Totaal bijdragen	<u>223.500</u>	<u>210.000</u>	<u>239.002</u>
Totaal baten	<u>268.885</u>	<u>248.750</u>	<u>310.602</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten 2016 - vervolg

	2016 begroting		2015
	€	€	€
lasten			
13 Beheerslasten			
personeelslasten			
artistiek leider	31.357	30.000	29.900
zakelijk leider	20.004	20.000	20.000
educatief medewerker	0	8.000	0
tentoonstellingsmaker	0	16.000	0
office manager	10.210	7.500	3.535
reiskosten	3.499	5.000	2.993
overige kosten	552	1.500	748
	<u>65.622</u>	<u>88.000</u>	<u>57.175</u>
huisvestingskosten			
huur kantoor- en tentoonstellingsruimte	16.533	6.000	17.486
huur opslagruimte	1.525	1.200	1.245
klein onderhoud/schoonmaak	1.770	1.700	2.243
servicekosten	3.245	4.000	3.823
overige huisvestingskosten	29		1.417
	<u>23.102</u>	<u>12.900</u>	<u>26.215</u>
overheadkosten			
bestuurskosten	360	500	361
representatie	190	500	437
administratie/accountant/adviezen	7.730	6.500	10.739
porto	199	100	890
internet/telefonie	820	300	941
lunch/diner	2.868	2.000	3.649
bankkosten	299	150	218
contributies/heffingen	100	150	544
kantoorkosten	1.471	2.400	4.877
vakliteratuur	165	100	49
automatisering	1.218	500	919
kantoorinventaris/afschrijving	1.069	500	1.069
jaarverslag/rapport	500	500	500
marketing en communicatie	2.532	4.000	2.765
website	165	250	407
	<u>19.686</u>	<u>18.450</u>	<u>28.365</u>
Totaal beheerslasten	<u>108.410</u>	<u>119.350</u>	<u>111.755</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten 2016 - vervolg

	2016 begroting		2015
	€	€	€
14 Activiteitenlasten			
algemene kosten			
artistiek leider/tentoonstellingsmaker	5.330	10.000	13.100
zakelijk leider/producent	14.884	10.000	17.701
educatief medewerker	26.072	6.000	21.767
pr medewerker	160	5.000	7.300
gastcurator	1.000		13.126
vrijwilligers	3.632	3.500	6.030
projectleider	16.540	8.150	9.840
onderzoeker	0	0	0
begeleiders	0	4.550	1.750
websitebeheer	0	500	344
vergunningen	187	500	185
vervangen en onderhoud en overige	150	0	500
	<u>67.955</u>	<u>48.200</u>	<u>91.642</u>
tentoonstelling			
productie werk/huur fotografie	22.326	20.000	23.366
transportkosten	1.702	2.500	2.422
inrichtingskosten	12.043	5.000	21.396
huur tentoonstellingsruimte	0	9.000	0
openingskosten	2.313	6.000	2.866
reis- en verblijfkosten	151	5.500	1.683
overige tentoonstellingskosten	5.670	0	3.673
	<u>44.205</u>	<u>48.000</u>	<u>55.407</u>
verdieping/lezing/debat			
onderzoek	1.393	6.200	5.000
honoraria sprekers	1.925	7.500	9.874
reis- en verblijfkosten	1.117	8.250	1.788
huur debatruimte	2.119	0	3.477
hospitality/representatie	0	1.000	700
overige lezing/debatkosten	1.171	0	3.098
	<u>7.725</u>	<u>22.950</u>	<u>23.937</u>
educatie			
ontwikkelingskosten	0	3.800	293
productiekosten	0	3.800	1.768
overige materiaalkosten	5.209	0	1.667
verspreiding	0	500	51
promotiemateriaal	9.628	0	766
overige educatiekosten	1.228	3.300	8.268
	<u>16.065</u>	<u>11.400</u>	<u>12.812</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten 2016 - vervolg

	2016 begroting		2015
	€	€	€
publicatie			
vormgeving	0	700	892
honoraria schrijvers	0	1.000	1.244
vertaalkosten	48	500	624
redactie/editing	0	0	0
drukkosten	130	1.500	95
distributiekosten	0	500	26
inkoop boeken	5.615	0	2.828
overige kosten	0	0	0
	<u>5.793</u>	<u>4.200</u>	<u>5.708</u>
publiciteit			
vormgeving	9.843	2.000	2.943
tekst/vertaling	1.500	650	1.502
drukwerk	2.407	2.300	3.638
verspreiding	1.573	1.950	1.664
advertentie	1.093	0	1.925
website	2.546	0	3.659
vriendenvereniging	0	0	0
overige publiciteit	301	3.750	515
	<u>19.262</u>	<u>10.650</u>	<u>15.846</u>
Totaal activiteitenlasten	<u>161.005</u>	<u>145.400</u>	<u>205.353</u>
15 Totaal lasten	<u>269.415</u>	<u>264.750</u>	<u>317.107</u>
16 Saldo baten en lasten	<u>-530</u>	<u>-16.000</u>	<u>-6.505</u>

Overige gegevens

Statutaire bepalingen omtrent de resultaatbestemming

Volgens de statuten staat het resultaat ter beschikking van het bestuur en dient het resultaat ene bestemming te krijgen die zoveel mogelijk overeenkomt met het doel van de stichting.

Voorstel tot bestemming van het resultaat

Voorgesteld wordt om het resultaat in mindering te brengen op de algemene reserve.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Zie bijlage.

Aan het bestuur van
Stichting Fotodok
Te Utrecht

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Fotodok te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Fotodok op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving RjK C1 “Kleine organisaties zonder winststreven”.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening!.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Fotodok zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving RjK C1.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving RjK C1 “Kleine organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nieuwegein, 31 mei 2017

HLB Blömer accountants en adviseurs B.V.

Drs. J.N. Witteveen RA